

politike, in vendar naglašajo srbski listi, da se čuti Srba, ter to poudarjajo posebno, kakor da bi zaradi tega bile njegove povesti in črtice, ki so same ob sebi dobre, zato boljše, ker je pisatelj Srbin po mišljenju, čeprav ne po pokolenju.¹⁾ Slično se godi na hrvaški strani, kjer vsakega svojatajo za Hrvata, ako se je slučajno rodil na tleh, ki pripadajo zdaj Hrvaški ali pa so pripadala nekdanj. Vse je stvar čuta, in zato je zopet smešno, ako Srbi Preradovića in Runjanina, ki sta čutila brezdvomno hrvaški, svojatajo samo zato, ker sta bila pravoslavne vere. In vendar je tudi mnogo inteligentnih pravoslavnih štokavcev na Hrvaškem, ki čutijo hrvaški, da ne govorim o prostem ljudstvu, ki pač imenuje svojo vero srbsko, a svoj govor hrvaški. Za tuje igre, ki se glumijo na zagrebškem in belgrajskem odru, je treba dveh prevodov, hrvaškega in srbskega. Tako se trošijo sile, obema stranema na kvar. Da bi se uprizorila srbska igra na hrvaškem odru ali hrvaška na srbskem, to se skoraj nikdar ne zgodi. Ako ona polovina slavi svoje velike pisatelje, to slavje jedva omenjajo nekateri leposlovni listi, a občinstvo ne samo, da se ne ozira na to, nego včasih celo sovražno postopa. Seveda prireditelji takih svečanosti radi porabljuje tako priliko, da pikajo drugo polovino naroda, čeprav so slavjeniki braniči narodnega edinstva. — Novosadska Matica srbska je proslavila 26. avg. (po starem kol.) stoletnico rojstva svojega utemeljitelja Jovana Hadžića, ki je v književnosti znan kot Miloš Svetić in ki se je spustil v borbo z Vukom Karadžićem zaradi načel v jeziku in pravopisu. Ta borba se je zvršila z Vukovo zmago. Ali on je imel mnogo drugih zaslug za srbstvo in je zaslužil, da se ga njegovi soplemeniki hvaležno spominjajo. — Hrvati pa so postavili nedavno spomenik Antonu Niemčiču, o katerem pesniku ilirske dobe smo tudi v »Zvonu« govorili, ko smo ocenjali knjige Matice hrvatske za leto 1898. *R. P.*

Umrli so znameniti pisatelji srbski: Ivan Ristić, znani minister in regent; Vladimir Jakšić, načelnik ministrstva narodne »privrede« v pokoju; znan je njegov »Državopis Srbije«; Vladimir M. Jovanović, ki je izdal pesniške zbirke: Lepe Tugjinke (tujke) l. 1888., »Iz prestóničkog života« in »Iz bračnog života«, zaradi katerih je bilo veliko hrupa, ker je bila njih vsebina skrajnje dekadentna, kar smo ob svojem času omenili tudi v »Zvonu«. — Izmed hrvaških pisateljev je pobrala smrt Anto Jagarja, duhovnika zagrebške škofije, ki je poleg pesmi pisal tudi moralne knjižice, in Vilima Korajca, katoliškega župnika v Zemunu, ki je bil na glasu humorist in satirik. Najboljši spis njegov je bil »Lov na sedečke«, ki je izšel l. 1867. v »Dragoljubu«. *R. P.*

Domovina cerkvenega ali staroslovenskega jezika. Madjarski učenjak Juri Wolf je spisal pred nekaj leti razpravo »Az egyházi szlav nyelv hazája és a magyar honfoglalás«, ki je izšla tudi v posebni knjigi iz časopisa »Nyelvtudományi közlemények«. Na strani 178. v številki 39.—40. pariške »Revue critique d'histoire et de littérature« iz leta 1897. jo je objavil J. Comte... Kopitar in Miklošič sta dokazovala, da je bila stara slovenščina jezik onih Slovanov, ki so se bili naselili v Panoniji in Moravski pred prihodom Madjarov v Evropo. Jagić nasprotno je trdil, da sta apostola Ciril in Metod prinesla ta jezik iz Macedonije. Wolf pobija to mnenje Jagićevo na temelju slovenskih dialektov, ki se govore v Macedoniji, in etimologije madjarskih geografskih imen, ki morejo

¹⁾ Mostarska srbska »Zora« navaja njegovo knjigo med novinami hrvaškimi ter ga imenuje Hrvata.